

Ks. JAN BEDNARCZYK (Kraków)

BIBLIOTEKA PAPIESKIEJ AKADEMII TEOLOGICZNEJ W KRAKOWIE Zarys działalności

W systematycznie prowadzonym księgozbiornie do starych rękopisów i inkunabułów dodawane są nowe książki i pisma. Wszystko to zaś razem jest wymownym znakiem jedności kolejnych pokoleń, które z różnorodności czasów i kwestii tworzą wspólne patrymonium kultury i nauki. Biblioteka jest więc szczególnie świątynią twórczego ducha ludzkiego, który odzwierciedla owo Boże Tchnienie, jakie towarzyszyło dziełu stworzenia świata i człowieka¹.

Biblioteka Papieskiej Akademii Teologicznej w Krakowie nawiązuje do tradycji biblioteki, utworzonego w 1397 roku, Wydziału Teologicznego Uniwersytetu Jagiellońskiego. Wydział ten wraz z księgozbiorem, po wielowiekowej przynależności do Uniwersytetu, został w 1954 r., mocą jednostronnej decyzji władz państwowych, przeniesiony do utworzonej wówczas w Warszawie Akademii Teologii Katolickiej. Decyzja ta nie przerwała jednak faktycznego i kanonicznego istnienia i działania Wydziału Teologicznego w Krakowie, co znalazło potwierdzenie w dekrecie Stolicy Apostolskiej z dnia 16 grudnia 1959 r. stwierdzającym, że zgodnie ze swym ustanowieniem i charakterem Wydział ten „trwa pod kierownictwem jednej władzy kościelnej”². W 1974 r. nadano mu nazwę Papieskiego Wydziału Teologicznego, który 8 grudnia 1981 r. decyzją Ojca Świętego Jana Pawła II

¹ Przemówienie Ojca Świętego Jana Pawła II podczas poświęcenia Biblioteki Uniwersytetu Warszawskiego, Warszawa 11 czerwca 1999 r., [w:] *Bóg jest miłością. VII pielgrzymka Jana Pawła II do Ojczyzny*, Olsztyn 1999, s. 146.

² M. Jaworski, *Słowo wstępne*, „Biuletyn Papieskiej Akademii Teologicznej w Krakowie”, 1982/83 nr 1, s. 3–4; A. Kubiś, *A jednak przetrwał (1954–1981)*, [w:] *Wydział Teologiczny w Krakowie 1397–1997. Księga Jubileuszowa* pod red. St. Piecha, Kraków 1997, s. 215; Archiwum Uniwersytetu Jagiellońskiego. Wydział Teologiczny 1849–1954, T. 2, 27, 38; Cz. Baran, W. Murawiec, *Biblioteka Główna*, [w:] *XX lat Akademii Teologii Katolickiej. Księga Pamiątkowa 1954–1974*, Warszawa 1976, s. 398–399.

wyrażoną w liście apostolskim *motu proprio* „*Beata Hedvigis*” został przekształcony w Papieską Akademię Teologiczną z trzema wydziałami: teologicznym, filozoficznym i historii Kościoła³.

Po 1954 roku zaczęto od nowa tworzyć bibliotekę naukową, będącą warsztatem pracy profesorów i studentów Wydziału Teologicznego. Przejęła ona częściowo księgozbiór Wyższego Seminarium Duchownego Archidiecezji Krakowskiej, zaś od 1981 r. działa jako Biblioteka Papieskiej Akademii Teologicznej w Krakowie⁴.

Obecnie Biblioteka PAT jest jedną z głównych bibliotek uczelni katolickich w Polsce oraz największą biblioteką kościelną w Krakowie. W Akademii jednolity system biblioteczno-informacyjny tworzą Biblioteka Główna oraz biblioteki wydziałowe (Biblioteka Wydziału Filozoficznego, Biblioteka Wydziału Historii Kościoła), instytutowe (np. Biblioteka Instytutu Liturgicznego, Biblioteka Międzywydziałowego Instytutu Ekumenii i Dialogu, Biblioteka Międzywydziałowego Instytutu Bioetyki) oraz katedr (np. Biblioteka Katedry Hermeneutyki Biblijnej i Judaistyki, Biblioteka Katedry Teologii i Informatyki Biblijnej, Biblioteka Katedr Chrystologii i Eklezjologii, Biblioteka Katedry Patrologii i Historii Dogmatu)⁵.

Biblioteka Główna PAT zajmuje pomieszczenia w budynku Wyższego Seminarium Duchownego Archidiecezji Krakowskiej przy ul. Podzamcze 8 – druki zwarte i specjalne, oraz w budynku Akademii przy ul. Franciszkańskiej 1 – czasopisma i druki zwarte.

Struktura Biblioteki Głównej obejmuje dyrekcję i sekretariat oraz sekcje administracyjno-gospodarczą, gromadzenia, opracowania druków zwartych, udostępniania, zbiorów specjalnych, czasopism, informacji naukowej, komputeryzacji prac bibliotecznych oraz bibliotek wydziałowych, instytutowych i katedr. Kolegialnym organem nadzorującym działalność biblioteki jest Podkomisja Biblioteczna Senackiej Komisji do spraw rozwoju uczelni. Współdziała ona z dyrektorem Biblioteki w kierowaniu systemem biblioteczno-informacyjnym uczelni⁶.

³ *Sacra Congregatio pro Institutione Catholica, Decretum Facultati Sacrae Theologiae Cracoviensi (Kraków) titulus „Pontificius” confertur*, AAS 67:1975, s. 149–150; List apostolski *Beata Hedvigis* papieża Jana Pawła II z 8 grudnia 1981 roku, ustanawiający Papieską Akademię Teologiczną w Krakowie, zob.: *Statut Papieskiej Akademii Teologicznej w Krakowie*, opracowanie i komentarz ks. J. Dyduch, Kraków 1992, s. 107–109.

⁴ *Biblioteka*, „Biuletyn PAT”, 1992/93 nr 11, s. 191–193; J. Bednarczyk, *Biblioteki kościelne w Polsce*, [w:] *Materiały XV Sesji Stałej Konferencji Archiwów, Bibliotek i Muzeów Polskich na Zachodzie*, 23–26 września 1993, red. M. Jagosz, Rzym 1994, s. 83–84.

⁵ *Informator Papieskiej Akademii Teologicznej w Krakowie. Rok akademicki 1996/1997*, Kraków 1996, s. 20–25, 86, 101–102, 104, 109–111.

⁶ Archiwum Biblioteki PAT (dalej ABPAT), *Regulamin Biblioteki Papieskiej Akademii Teologicznej w Krakowie*, maszynopis; ABPAT, *Struktura organizacyjna Biblioteki Papieskiej Akademii Teologicznej w Krakowie*, Kraków, 24 listopada 1997.

Pracownicy biblioteki zatrudnieni są na etatach (70%) oraz na pracach zleconych (30%). Wszyscy etatowi pracownicy biblioteki mają wykształcenie wyższe, w tym trzy osoby stopień doktora. Osoby zatrudnione na stanowiskach bibliotekarskich mają odpowiednie przygotowanie zawodowe (studia wyższe bibliotekoznawstwa i informacji naukowej – ok. 40%, studia podyplomowe bibliotekoznawstwa i informacji naukowej, kursy specjalistyczne, niektóre osoby ukończyły więcej niż jeden kierunek studiów). Osoby zatrudnione do wykonywania prac zleconych mają wykształcenie odpowiednie do wykonywanej przez nich pracy, w tym jedna osoba stopień doktora habilitowanego, kilkoro stopień magistra. Kierownictwo biblioteki przykłada szczególną wagę do stałego doskonalenia profesjonalnego pracowników, którzy uczestniczą w kursach, szkoleniach, konferencjach, sympozjach, studiach podyplomowych, a także studiują bibliotekoznawstwo. Dla przykładu uprawnienia do katalogowania w systemie VTLS, posiada 11 osób. W roku 1998/99 kursy z zakresu opracowania wydawnictw periodycznych w systemie VTLS, organizowanych przez Krakowski Zespół Biblioteczny, ukończyło pięć osób. Natomiast zajęcia na kursach szkoleniowych organizowanych przez Federację Bibliotek Kościelnych FIDES prowadziło trzech pracowników biblioteki⁷.

Dużą i cenną pomoc w pracach bibliotecznych okazywali przez wiele lat klerycy Wyższego Seminarium Duchownego Archidiecezji Krakowskiej. W bibliotece odbywają praktyki zawodowe studenci bibliotekoznawstwa i informacji naukowej z Uniwersytetu Jagiellońskiego oraz Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Krakowie⁸.

Biblioteka aktywnie uczestniczy od roku 1991 w przeprowadzaniu „spotkań opłatkowych” krakowskich pracowników książki – bibliotekarzy, archiwistów, księgarzy, nauczycieli i studentów bibliotekoznawstwa – organizowanych przez Papieską Akademię Teologiczną i Oddział Polskiego Towarzystwa Bibliologicznego w Krakowie⁹.

Zbiory Biblioteki Akademii liczą obecnie prawie 240 tys. woluminów, w tym 80 inkunabułów, ok. 5 tys. starodruków, ok. 700 rękopisów oraz ponad 3200 tytułów czasopism, w tym 1800 zagranicznych. Biblioteka ma również niezbyt liczne zbiory mikrofilmów i mikrofisz, map, druków ulotnych, płyt, kaset magnetofonowych i magnetowidowych oraz bazy danych i dokumenty multimedialne na CD-ROM.

Jakkolwiek biblioteka posiada wydawnictwa różnego rodzaju i różnej treści, to koncentruje się jednak na gromadzeniu naukowych

⁷ ABPAT, Akta personalne; Szkolenie pracowników. „Biuletyn PAT”, 1994/95 nr 13, s. 192–193; Udział pracowników Biblioteki w sympozjach, konferencjach, spotkaniach: „Biuletyn PAT”, 1995/96 nr 14, s. 165–167; 1996/97 nr 15, s. 262–265; 1997/98 nr 16, s. 240–242.

⁸ *Biblioteka*, „Biuletyn PAT”, 1996/97, nr 15, s. 261.

⁹ Spotkanie bibliotekarzy na wspólnym opłatku. „Biuletyn PAT”, 1997/98 nr 16, s. 242–245; M. K o c ó j o w a, *Słowo*, „Biuletyn PAT”, 1994/95 nr 13, s. 203–205.

wydawnictw zwartych i periodycznych z zakresu teologii, filozofii, historii Kościoła i szerzej pojętej humanistyki (m.in. psychologia, pedagogika, socjologia, historia, sztuka, prawo).

Zbiory biblioteczne wzrastały stopniowo po roku 1954. Początkowo ze względu na ograniczone możliwości i ówczesną sytuację społeczno-polityczną przybywało stosunkowo niewiele nowych książek i czasopism. Ostatnio księgozbiór zwiększa się corocznie średnio o ok. 15–20 tys. woluminów.

Jak w każdej bibliotece, podstawowymi sposobami gromadzenia zbiorów są planowo prowadzone kupno, prenumerata i wymiana, a także liczne dary. Zakupy nowości wydawniczych, głównie krajowych oraz prenumerata czasopism krajowych i zagranicznych prowadzone są ze środków własnych Akademii, wpłat darczyńców, a od niedawna także z dotacji Komitetu Badań Naukowych i Ministerstwa Edukacji Narodowej. Bardzo ważnym źródłem pozyskiwania zwłaszcza czasopism jest szeroko rozwinięta wymiana krajowa i międzynarodowa. Za wydawnictwa naukowe PAT (przede wszystkim za podstawowe czasopismo Akademii „*Analecta Cracoviensia*”) biblioteka otrzymuje wiele cennych periodyków zagranicznych. Wymiana prowadzona jest z ok. 200 instytucjami zagranicznymi z prawie 40 krajów.

Kolejne zeszyty wielu czasopism krajowych i zagranicznych są biblioteczne na bieżąco przysyłane w formie darów przez wydawnictwa i instytucje naukowe współpracujące z Akademią. Każdego roku biblioteka otrzymuje bardzo liczne dary książkowe od instytucji oraz osób duchownych i świeckich z kraju i z zagranicy. Nowe publikacje przekazują wydawnictwa kościelne, wydawnictwa uczelniane oraz sami autorzy. Niekiedy wielotysięczne zbiory są darowane przez żyjące osoby prywatne lub zapisywane biblioteczne w testamentach. Na szczególną uwagę zasługują ci ofiarodawcy, którzy często przez całe lata systematycznie uzupełniają jej księgozbiór. Wszystkie te dary w sposób bardzo istotny wzbogacają Bibliotekę Akademii¹⁰. Przedstawienie pełnej listy darczyńców biblioteki nie jest tu możliwe i powinno stanowić treść osobnego opracowania, albowiem np. w latach 1991–1997 otrzymano publikacje od 226 osób prywatnych i 193 instytucji¹¹. Jednakże nie można nie wspomnieć o zaangażowaniu ks. kardynała Karola Wojtyły w zapewnienie w latach sześćdziesiątych i siedemdziesiątych napływu do biblioteki książek i czasopism zagranicznych. Także jako Ojciec Święty Jan Paweł II hojnie obdarowuje Bibliotekę Akademii, przekazując jej już ponad 5 tys. niezwykle cennych dzieł ze swojej biblioteki prywatnej, w czym wielkie zasługi ma rów-

¹⁰ ABPAT, Dokumenty dotyczące zakupów, prenumeraty, wymiany i darów.

¹¹ M. Z u b, *Biblioteka Papieskiej Akademii Teologicznej – próba monografii*, Kraków 1999, s. 44 (pr. magisterska pod kier. dr hab. K. Bednarskiej-Ruszajowej, maszynopis w ABPAT).

niez Jego Osobisty Sekretarz ks. bp dr Stanisław Dziwisz. Dzieła te stanowią wydzielony księgozbiór w Bibliotece Akademii¹².

Opracowanie dokumentów w bibliotece odbywa się z wykorzystaniem komputerów, niestety ciągle nie jest ono prowadzone w jednolitym systemie. Dla sieci bibliotek uczelni krakowskich wybrany został zintegrowany system VTLS, który jest i będzie wykorzystywany przez bibliotekę PAT. Nowo nabywane książki są opracowywane od połowy 1997 r. w systemie VTLS w formacie USMARC; baza ta liczyła w sierpniu 1999 r. ponad 8400 opisów bibliograficznych, 8250 rekordów haseł wzorcowych oraz 5600 rekordów egzemplarzy. Obecnie przystępujemy do opracowywania w tym programie zbioru czasopism, dotychczas opisywanych w programie MicroISIS. Tym niemniej baza gromadzenia druków zwartych w Bibliotece Głównej, bazy bibliotek wydziałowych i instytutowych, bazy darów czy zawartości czasopism nadal są prowadzone w programie MAK w formacie MARC BN, a dla zbiorów specjalnych prowadzony jest w zasadzie tradycyjny katalog kartkowy.

Wyszukiwanie informacji o księgozbiórze odbywać się może przy pomocy alfabetycznego i systematycznego katalogu kartkowego bądź katalogów komputerowych w systemie VTLS lub MAK. Brak jest jednolitego katalogu centralnego, co nie zawsze jest wygodne dla czytelników. Biblioteka udostępnia kilka baz danych na dyskach optycznych (m.in. dokumenty papieskie, *ATLA Religion Indexes*, *Przewodnik bibliograficzny BN*, bazy bibliotek Federacji FIDES), a także umożliwia czytelnikom samodzielny dostęp do sieci Internetu i jej przeszukiwanie. W bibliotece są cztery czytelnie z ok. 80 miejscami. Rejestracja wypożyczeń prowadzona jest tradycyjnym systemem kartkowym. Corocznie z biblioteki korzysta około dwu tysięcy stałych czytelników. Biblioteka PAT, jako naukowa biblioteka uczelniana, obsługuje głównie pracowników i studentów Akademii i instytutów z nią współpracujących, także księży, kleryków, zakonników i siostry zakonne, a również w miarę możliwości pracowników i studentów innych uczelni krakowskich czy osoby poszukujące literatury naukowej. Ponadto biblioteka uczestniczy w wymianie międzybibliotecznej. Kilka razy do roku w gablocie prezentowane są nowe nabytki lub książki, związane z jakąś rocznicą lub aktualnym wydarzeniem¹³.

¹² *Biblioteka Akademii*, „Biuletyn PAT”, 1991/92 nr 10, s. 224; *Biblioteka*, „Biuletyn PAT”, 1994/95 nr 13, s. 189; 1996/97 nr 15, s. 261; ABPAT, Korespondencja dotycząca wyjazdów po książki do Watykanu; M. Z u b, *Biblioteka...*, s. 17–18.

¹³ ABPAT, Dokumentacja prac bibliotecznych; W. S z c z ę c h, *Komputeryzacja bibliotek krakowskich*. [w:] *Rola bibliotek w rozwoju demokracji*. Pr. zb. pod red. M. Kocójowej oraz G. Bobinskiego, Kraków 1995, s. 129–140 [Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Jagiellońskiego XCLXV, Prace z Bibliotekoznawstwa i Informatyki Naukowej, z. 2(4)].

Bibliotekę odwiedzają liczni goście, w tym grupy bibliotekarzy i studentów bibliotekoznawstwa z kraju i z zagranicy, a także osoby indywidualne¹⁴.

W roku 1989 Biblioteka PAT otrzymała pierwszy komputer osobisty typu IBM PC/XT z drukarką, co można uznać za początek prac nad jej komputeryzacją. W pierwszej kolejności zaczęto tworzyć w programie MicroISIS bazę opisów posiadanych czasopism. Dane o czasopismach zagranicznych w niej zawarte były przekazywane do bazy KCCZ (czyli bazy danych o czasopismach zagranicznych, posiadanych przez naukowe biblioteki krakowskie, utworzonej w ramach projektu KRAKUS i prowadzonej przez Bibliotekę Główną Politechniki Krakowskiej, a następnie przez Bibliotekę Jagiellońską) oraz bazy ARKA (czyli ogólnopolskiej bazy danych o analogicznej zawartości, prowadzonej przez Bibliotekę Narodową w Warszawie). Jeszcze w 1988 r. została utworzona eksperymentalna baza PATC, zawierająca opisy 550 tytułów czasopism zagranicznych z siedmiu krakowskich bibliotek kościelnych, w roku 1990 zaczęto tworzyć bazę gromadzenia dla nowo nabywanych przez Bibliotekę PAT książek. Równolegle, doceniając znaczenie zastosowania komputerów w bibliotekach kościelnych jako jednego z narzędzi unowocześniania ich działalności, zorganizowano w latach 1989–1991 trzy spotkania ich pracowników, poświęcone automatyzacji prac biblioteczno-informacyjnych, a także wymianie doświadczeń w tej dziedzinie. Uczestniczyło w nich ponad 250 osób¹⁵.

Wykorzystanie komputerów w Bibliotece Akademii w zakresie opracowania własnych zasobów obejmowało w latach 1989–1999:

- prowadzenie bazy opisów czasopism – KCCZ, obecnie obejmującej ponad 3200 tytułów (w systemie MicroISIS, od roku 2000 przejście na system VTLS);
- prowadzenie bazy gromadzenia druków zwartych – GROM, obejmującej ponad 18000 opisów (początkowo w systemie MicroISIS, obecnie w programie MAK);

¹⁴ *Biblioteka*, „Biuletyn PAT”, 1992/93 nr 11, s. 191–193; 1993/94 nr 12, s. 252–253; 1994/95 nr 13, s. 194–195; ABPAT, *Złota Księga Biblioteki Papieskiego Wydziału Teologicznego – Papieskiej Akademii Teologicznej*.

¹⁵ J. B e d n a r c z y k, *Automatyzacja prac bibliotecznych w Bibliotece Papieskiej Akademii Teologicznej w Krakowie* (referat wygłoszony na konferencji bibliotekarzy w Warszawie w dniu 24 czerwca 1991 r. – rkp w ABPAT); J. B e d n a r c z y k, *Bieżące czasopisma zagraniczne w wybranych bibliotekach kościelnych Krakowa w latach 1981–1986*, Kraków 1988 (pr. magisterska pod kier. dr M. Kocójowej, s. 9–24, 131–464, maszynopis w ABPAT); P. R u s z a j, *Automatyzacja Biblioteki PAT w Krakowie na tle rozwiązań krajowych i zagranicznych*, Kraków 1996 (pr. magisterska pod kier. prof. dr hab. M. Kocójowej, s. 5, 43–45, maszynopis w ABPAT); *Biblioteka*, „Biuletyn PAT”, 1994/95 nr 13, s. 190–192; ABPAT, *Automatyzacja biblioteki. Dokumenty dotyczące sympozjów organizowanych przez Bibl. PAT w latach 1989–1991*.

- prowadzenie bazy opracowania książek, początkowo w programie MAK, obecnie w systemie VTLS (ponad 8400 opisów bibliograficznych);
- tworzenie bazy danych o czytelnikach biblioteki (prawie 2100 rekordów w programie MAK);
- utworzenie w 1992 r. bazy danych o dokumentach o świętych i błogosławionych (ok. 530 opisów w programie MicroISIS);
- utworzenie baz danych o darach książek (kilka baz dotyczących różnych darów – kilkanaście tysięcy opisów w programie MAK);
- utworzenie baz danych o zawartości wybranych czasopism, m.in. „Analecta Cracoviensia”, „Ruchu Biblijnego i Liturgicznego”, „Notificationes” (kilkanaście tysięcy opisów artykułów);
- prowadzenie bazy instytucji współpracujących z biblioteką (w programie MS Access)¹⁶.

Komputery wykorzystywane są także w bieżących pracach biurowych, pracach wydawniczych, służą również do wymiany informacji przez e-mail. Praktycznie wszyscy bibliotekarze posiadają konta poczty elektronicznej i bardzo aktywnie z niej korzystają.

Od wielu lat przywiązuje się dużą wagę do zapewnienia czytelnikom i pracownikom biblioteki dostępu do danych zapisanych elektronicznie. Z jednej strony biblioteka stara się pozyskiwać dokumenty i bazy danych zapisanych na dyskietkach lub dyskach optycznych. Z drugiej strony dąży się do włączenia biblioteki do miejskiej sieci komputerowej i sieci Internet. Już w roku 1994 w bibliotece utworzono wewnętrzną sieć komputerową w standardzie BMC w budynku przy ul. Podzamcze 8, obejmującą 6 komputerów w 3 pomieszczeniach. W roku następnym do pomieszczeń biblioteki przy ul. Franciszkańskiej 1 doprowadzono światłowód oraz założono wewnętrzną sieć na 17 stanowisk. Pozwoliło to na szybką transmisję danych i korzystanie z zasobów sieci Internet. W czerwcu 1997 r. połączenie światłowodowe doprowadzono do budynku przy ul. Podzamcze 8 oraz do Biblioteki Instytutu Liturgicznego PAT przy ul. Św. Marka 10, rozbudowano równocześnie sieć wewnętrzną do 18 stanowisk we wszystkich pomieszczeniach bibliotecznych. Na zakupionym jednocześnie serwerze uruchomiono strony WWW uczelni i biblioteki¹⁷.

Czytelnicy i pracownicy biblioteki mogą korzystać z czterech aparatów kserograficznych rozmieszczonych w różnych oddziałach.

W zakresie komputeryzacji Biblioteka PAT aktywnie uczestniczyła od 1991 r. w spotkaniach i pracach nad utworzeniem Federacji Bibliotek Kościelnych FIDES, a od 1993 r. nad powołaniem Krakowskiego

¹⁶ ABPAT, Wykaz baz danych w Bibliotece PAT 1989–1999.

¹⁷ A. Kubiś, *Słowo Rektora*, „Biuletyn PAT”, 1994/95 nr 13, s. 72–73; M. Noga, *Słowo Dyrektora CYFRONET-u*, tamże s. 70–71; A. Kubiś, *Słowo Rektora*, „Biuletyn PAT”, 1996/97 nr 15, s. 85–87; *Biblioteka*, tamże s. 261–262.

Zespołu Bibliotecznego, grupującego biblioteki naukowe wdrażające krakowską sieć w oparciu o system VTLIS.

Warto nadmienić, że przedstawiciele Biblioteki PAT już od roku 1979 brali udział w staraniach o powołanie stowarzyszenia polskich bibliotek teologicznych, które zostały przerwane przez wprowadzenie stanu wojennego. Uczestniczyli oni także w dorocznych Walnych Zgromadzeniach Międzynarodowej Rady Stowarzyszeń Bibliotek Teologicznych (Conseil International des Associations de Bibliothèques de Théologie – CIABT) od początku lat osiemdziesiątych do 1994 r. na zaproszenie jej przewodniczącego. Od roku 1995, gdy Federacja FIDES została przyjęta na członka zwyczajnego CIABT, dyrektor Biblioteki PAT, jako przewodniczący Federacji FIDES, reprezentuje ją na Walnych Zgromadzeniach Międzynarodowej Rady. Na zaproszenie JM Rektora Papieskiej Akademii Teologicznej i Federacji FIDES Walne Zgromadzenie CIABT w 1998 r. odbyło się w Krakowie w ramach uroczystości jubileuszu 600-lecia Wydziału Teologicznego¹⁸.

Najpoważniejszym obecnie problemem w pracy Biblioteki PAT jest wyjątkowo trudna sytuacja lokalowa, będąca wynikiem niemożności jej normalnego rozwoju w rzeczywistości polityczno-społecznej PRL. Całkowicie brakuje wolnej powierzchni magazynowej na szybko zwiększającą się ilość nowych nabytków i darów, zbiory biblioteki są rozmieszczone w kilku odległych od siebie budynkach, za mało jest miejsca dla czytelników, zupełnie nie wystarcza pomieszczeń dla pracowników. Wszystko to zmusza do podejmowania pilnych starań o budowę nowego gmachu bibliotecznego. Władze Akademii, doceniając znaczenie biblioteki dla naukowej i dydaktycznej działalności uczelni, ostatecznie zdecydowały o jej budowie na terenie obok III Kampusu UJ w Krakowie-Pychowicach, gdzie w przyszłości znajdą się również inne budynki PAT. Prace projektowe są już zaawansowane¹⁹.

¹⁸ J. Bednarczyk, *Ku lepszemu organizacji pracy w bibliotekach kościelnych – Federacja FIDES*. „FIDES – Biuletyn Bibliotek Kościelnych” 1995 nr 1, s. 21–32; *Biblioteka*, „Biuletyn PAT”, 1997/98 nr 16, s. 245–248; ABPAT, Krakowski Zespół Biblioteczny – korespondencja.

¹⁹ F. kard. Macharski, *Słowo Metropolity Krakowskiego na dziesięciolecie Papieskiej Akademii Teologicznej w Krakowie*, „Biuletyn PAT”, 1991/92 nr 10, s. 67–70; W. Świerżawski, *Przemówienie inauguracyjne Jego Magnificencji Rektora na rozpoczęcie roku akademickiego 1988/89*, „Biuletyn PAT”, 1988/89 nr 7, s. 13–24; A. Kubiś, *Słowo Rektora Akademii*, „Biuletyn PAT”, 1993/94 nr 12, s. 73; T. Pierniek, *„Dom w cieniu mądrości” – słowo Rektora Papieskiej Akademii Teologicznej na Święto św. Szczepana 1998 roku.*, maszynopis w ABPAT; J. D. Szczurek, *Papieska Akademia Teologiczna w Krakowie*, „Słowo. Dziennik Katolicki – Magazyn”, R. II, nr 49(60), 2–3–4 grudnia 1994, s. 16–17; ABPAT, Sprawozdanie z Posiedzenia Senackiej Komisji Bibliotecznej w dn. 18 grudnia 1996; ABPAT, Spotkanie [Senackiej] Komisji Bibliotecznej PAT, Kraków, 5 czerwca 1998; ABPAT, Spotkanie Podkomisji Bibliotecznej Senackiej Komisji do spraw rozwoju Uczelni w dniu 7 maja 1999 r.

Oczekuje się, że nowa biblioteka:

- powinna być biblioteką dla całej uczelni, jej wszystkich pracowników naukowych i studentów, dla seminariów duchownych i instytucji kościelnych związanych z uczelnią, a także w miarę możliwości i potrzeb obsługiwać innych czytelników;
- powinna zapewniać czytelnikom możliwie szeroki wolny dostęp do zbiorów;
- posiadać będzie strukturę modułową, pozwalającą dostosowywać niektóre pomieszczenia do przyszłych potrzeb;
- będzie wyposażona w nowoczesne urządzenia techniczne do wyszukiwania informacji oraz przechowywania zbiorów;
- będzie miała zapewnione szybkie połączenia komputerowe z innymi bibliotekami i instytucjami w kraju i zagranicą;
- posiadać będzie odpowiednią ilość pomieszczeń dla czytelników i pracowników oraz powierzchni dla powiększających się zbiorów;
- zapewni optymalne warunki korzystania z niej przez czytelników i pracy dla bibliotekarzy;

Otoczony częścią ogrodowo-rekreacyjną z uwzględnieniem miejsc parkingowych, nowy gmach biblioteki zostanie zaprojektowany z przewidywaniem możliwości dalszej jego rozbudowy²⁰.

BIBLIOTHÈQUE DE L'ACADÉMIE PONTIFICALE DE THÉOLOGIE À CRACOVIE

Les activités principales

Résumés

Dans l'article l'auteur présente brièvement l'histoire et la structure de la Bibliothèque de l'Académie Pontificale de Théologie qui est une des bibliothèques principales des écoles supérieures catholiques en Pologne et la plus grande bibliothèque ecclésiastique à Cracovie. Il approche aux lecteurs le problème de formation professionnelle des employés de la bibliothèque qui est approfondie à travers leurs participation aux stages et aux conférences concernant la bibliothéconomie.

Plus de place est consacré aux questions liées à l'augmentation de la collection (achats, abonnements, échanges, dons), leur élaboration et mise à la portée des lecteurs ainsi qu'à l'information scientifique. Une grande partie de texte concerne l'activité de la bibliothèque dans le domaine d'informatisation, dès ses débuts à travers son développement, mais aussi son utilisation dans le fonctionnement de la bibliothèque. Aussi les questions de la coopération avec d'autres bibliothèques polonaises et étrangères y sont présentées.

A la fin, l'auteur montre les besoins les plus urgentes de la bibliothèque et les projets d'un nouveau bâtiment de la Bibliothèque de l'Académie Pontificale de Théologie.

²⁰ ABPAT, Dokumentacja dotycząca przygotowania wytycznych programowych budowy Biblioteki Papieskiej Akademii Teologicznej w Krakowie.